

คู่มือและแนวทาง

การประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐาน
การจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

กลุ่มนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ได้จัดทำคู่มือและแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ปีการศึกษา 2558 สาระในเอกสารประกอบด้วยหลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ ๓)พ.ศ.2553 มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวิสัยทัศน์องค์กรว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาและมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานความเป็นไทย” โดยมีแนวทางในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรตามกรอบแนวคิดและทิศทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและห้องเรียนคุณภาพที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

การจัดทำเอกสารเล่มนี้ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ ได้ปรับปรุงและทดลองใช้ในห้องเรียนจริง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บังเกิดผลเลิศต่อห้องเรียนและสถานศึกษา

ขอขอบคุณคณะทำงานทุกท่านที่ได้ร่วมมือกันจัดทำเอกสารเล่มนี้ขึ้น ขอให้ผู้บริหาร และครูผู้สอน นำคู่มือและแนวทางการประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2558 ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้บังเกิดผลเลิศต่อสถานศึกษาและการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ต่อไป

กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
ห้องเรียนคุณภาพกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	1
ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ.....	3
ความสำคัญของห้องเรียนคุณภาพ.....	3
ประโยชน์ของห้องเรียนคุณภาพ.....	4
บทที่ 2 แนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาคุณภาพ	6
บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	8
บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ.....	14
บทบาทผู้อำนวยการโรงเรียน.....	14
บทบาทครูผู้สอน.....	15
บทบาทนักเรียน.....	18
บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน.....	18
บทบาทผู้สนับสนุนจากภายนอก.....	18
บทที่ 3 การประเมินห้องเรียนคุณภาพ	
กรอบการประเมิน.....	20
เกณฑ์การประเมิน.....	26
บทที่ 4 แนวการติดตามตรวจสอบและประเมิน	
เกณฑ์การพิจารณาห้องเรียนคุณภาพ.....	37
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก.....	39

บทที่ 1 บทนำ

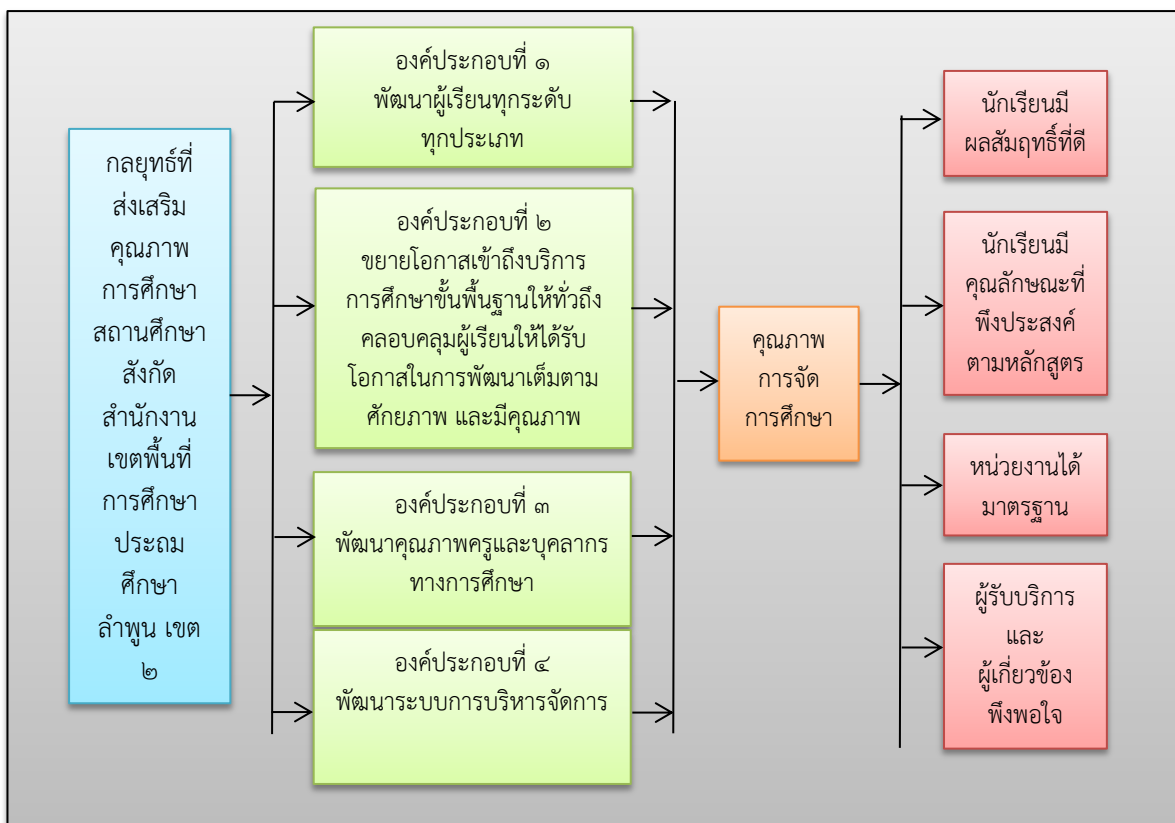
ห้องเรียนคุณภาพกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตามคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3)พ.ศ.2553 จึงระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก(กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48) นอกจากนี้เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้ต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา(ตามวรรคสอง มาตรา 47) เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองและให้เชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพภายนอก จึงได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม(พ.ศ.2546) ซึ่งได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้วในเล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553 ทำให้มีผลบังคับใช้แล้ว ได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษา ยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3)พ.ศ.2553 มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกฎกระทรวงดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จึงได้จัดทำคู่มือและแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ของการพัฒนาคุณภาพของห้องเรียนให้มีคุณภาพได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม นิเทศ ร่วมพัฒนาและประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาคุณภาพ เพื่อเสริมสร้างให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งต่อไป

การกำหนดมาตรฐานห้องเรียนคุณภาพ มีเป้าหมายสำคัญเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้อง มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและหลักการพื้นฐาน เกี่ยวกับห้องเรียนคุณภาพประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและประโยชน์ของห้องเรียนคุณภาพ รวมทั้งรายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐาน การศึกษาระดับต่างๆ กระบวนการและขั้นตอนการประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาที่สอดคล้องกับ หลักการอุดมการณ์ ในการจัดทำคู่มือและแนวทางการประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ในการดำเนินการจัดทำคู่มือและแนวทางการพัฒนาและการประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐาน การจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ได้จัดประชุมระดมความคิดจาก ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2558-2561 กำหนด วิสัยทัศน์องค์กรว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เป็นองค์กรหลักในการ ขับเคลื่อนให้ประชากรวัยเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษา อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีความ พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ประชาคมโลก บนพื้นฐานความเป็นไทย” ภายใต้กรอบแนวคิด ทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนซึ่งจะช่วยให้ การพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดมีแนวทางการดำเนินงาน ที่ชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีแนวทางในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรตามกรอบ แนวคิดและทิศทางการพัฒนา ดังนี้

ความหมายของห้องเรียนคุณภาพ

ห้องเรียนคุณภาพ หมายถึง ห้องเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เอื้อต่อคุณภาพนักเรียนเกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างแท้จริง มีครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ได้คุณภาพมาตรฐานและนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ความสำคัญของห้องเรียนคุณภาพ

การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งทางตรงในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครอง ศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่างๆ สิ่ง que เห็นได้ชัด คือสถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเพื่อจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่นโดยใช้กรอบหลักสูตรแกนกลาง การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3)พ.ศ.2553 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกัน และให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์

มาตรฐานการศึกษาในทุกระดับทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและห้องเรียน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงปรัชญา คือสำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในการปฏิบัติ มีความสำคัญต่อการวางนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการในการพัฒนาการจัดการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่สภาพแวดล้อม มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในแง่ของการเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการพยากรณ์คุณภาพที่คาดหวังตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวล่วงหน้าได้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และ วัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม ดังนั้น แนวคิดของห้องเรียนคุณภาพ จึงสอดคล้องกับอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา ที่มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมหรือบริบททั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่มีผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ฉะนั้น ห้องเรียนคุณภาพ จึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษา โดยมีแนวคิดที่สำคัญดังนี้

1. **การบูรณาการ** การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีความเกี่ยวข้องกันทั้งด้านการบริหาร การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน สภาพหรือบริบทของชุมชนนั้นๆ จึงต้องมีการพิจารณาถึงความ สอดคล้องขององค์ประกอบเหล่านี้ในการกำหนดเกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ ให้มีความเกี่ยวเนื่องกัน ทั้งมาตรฐานด้านครู ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

2. **ความสอดคล้อง** การกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาหรือผลผลิตจากการศึกษานับตั้งแต่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดว่าเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่ง มีสุข ดังนั้นในการกำหนด เกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ จึงต้องให้มีความสอดคล้องกันในแต่ละระดับตั้งแต่ หน่วยงานที่เป็น ผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาจนถึงห้องเรียน

3. **การรับผิดชอบร่วมกัน** การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการกำหนดเกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ จึงต้องให้มีการ แสดงความรับผิดชอบร่วมกันทุกส่วน การมีบทบาทหรือการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การ จัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. **การพัฒนาอย่างยั่งยืน** เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดเกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ คือ สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจำกัดของทรัพยากรทำให้ต้องมีการวางแผน การใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ประสิทธิภาพประสิทธิผลของการจัดการศึกษานั้นสิ่งสำคัญคือทรัพยากรมนุษย์ เพราะเป็นผู้กำหนดแนวทางหรือนโยบายหลัก ดังนั้นกำหนดเกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ จึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีคุณค่า

ประโยชน์ของห้องเรียนคุณภาพ

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้และยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น ในปีการศึกษา 2558 ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 2. สถานศึกษาสามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด
 3. สถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งประเมินตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 4. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา
 5. เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในระยะต่อไป
- กล่าวโดยสรุป ห้องเรียนคุณภาพมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดังนี้

1) **เด็ก** ได้รับการเรียนรู้ตามมาตรฐานมีแบบแผน ไม่อยู่ในภาวะเสี่ยง เรียนเก่ง เป็นคนดี มีความสุขและได้รับบริการอย่างทั่วถึง

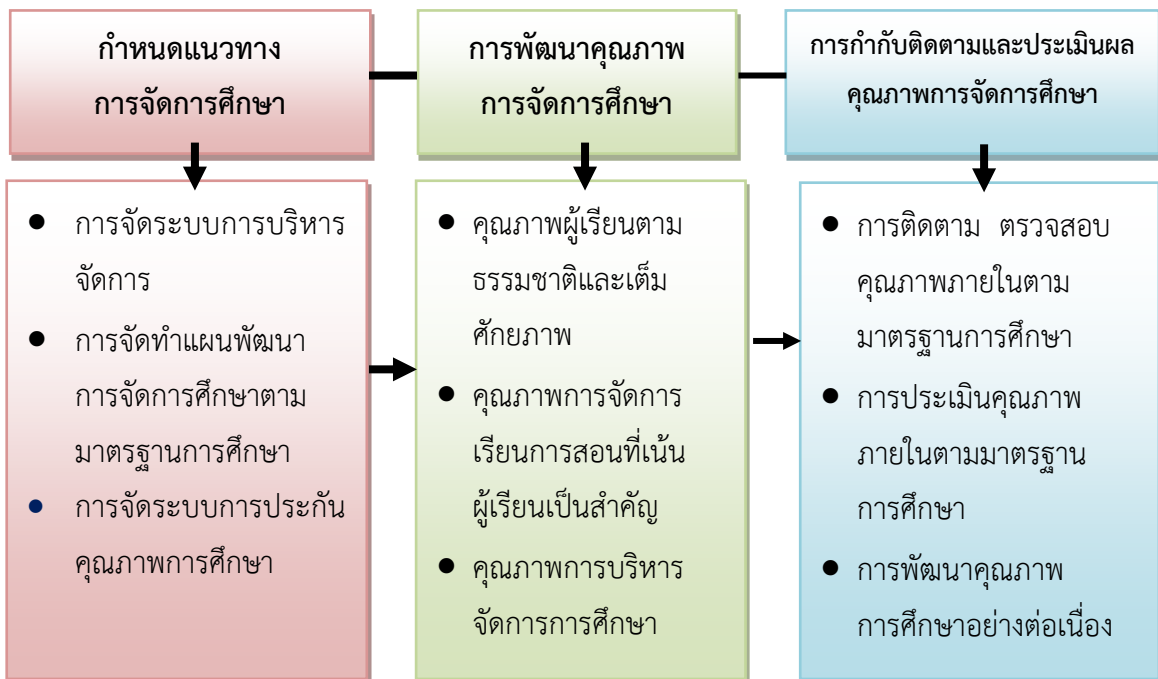
- 2) **ครู** ได้มีระบบการทำงานที่สอดคล้องกับวิชาชีพ ไม่ทิ้งชั้นเรียน มีความสุขกับการศึกษาค้นคว้าทดลองด้วยวิธีการของตน สร้างผลงาน พอกพูนประสบการณ์และความเชี่ยวชาญให้เกิดขึ้นตามระยะเวลาในการทำงาน มีเกียรติได้รับการยอมรับในระดับมืออาชีพ
- 3) **ผู้บริหาร** มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากผลงานการวิจัยของครูทุกคน และต่อยอดความสมบูรณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า มีบุคลากรที่มีคุณค่า แต่ละสถานศึกษาได้สร้างองค์ความรู้ที่หลากหลายตามบริบทที่มีอยู่
- 4) **โรงเรียน** กล้าประกาศตนเป็นโรงเรียนคุณภาพเป็นสถาบันที่มีคุณค่าแก่ชุมชน เป็นแบบอย่างและได้รับความเชื่อมั่นเชื่อถือ
- 5) **ชุมชนและผู้ปกครอง** ได้สถานศึกษาของชุมชนที่มีคุณภาพในการบริหารจัดการ มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา สร้างเชื่อถือและสร้างความเชื่อมั่นในครูและระบบการศึกษา
- 6) **สำนักงานเขตพื้นที่** สามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดได้อย่างมีทิศทาง สามารถควบคุมระดับคุณภาพและมาตรฐานได้ ลดความเสี่ยงด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีความหลากหลายในแนวทางปฏิบัติ (Best Practices) เป็นองค์ความรู้สู่การแลกเปลี่ยนต่อยอดให้ยั่งยืนต่อไปในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบภาคีเครือข่าย นิเทศสถานศึกษาประจำเครือข่ายที่รับผิดชอบที่เรียกว่าเบญจภาคี

บทที่ ๒

แนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาคุณภาพ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่สำคัญในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป้าหมายหลักของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา คือพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3)พ.ศ.2553 กำหนดให้มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเต็มตามศักยภาพและตรงตามความต้องการ คุ่มค่า เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นไปตามความต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่นและจุดเน้นของสถานศึกษา

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าว สามารถนำมาจัดทำเป็นแผนภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

แผนภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แผนภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดังกล่าวมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. การกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายประกอบด้วยการจัดระบบการบริหารจัดการ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา การจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการ การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับศักยภาพ ภาระและปริมาณงาน ใช้ หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม ตรวจสอบและถ่วงดุลการทำงานทุกด้าน

2. การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพการบริหารจัดการการศึกษา ดำเนินการโดย กำหนดเป้าหมาย โครงการ/กิจกรรมพัฒนาคุณภาพที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตามสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐาน ที่เฉพาะเจาะจงเหมาะกับบริบทของชุมชน แนวทางการจัดการศึกษาเป็นกรอบควบคุม การดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การกำกับติดตามและประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษา เป็นการดำเนินการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย ตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดไว้ สำหรับการประเมินคุณภาพเป็นการประเมินภายใน โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี

กระบวนการดำเนินการทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นวงจรการพัฒนาที่ต่อเนื่อง โดยมีมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายและเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญ โดยให้บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการทำงานให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

บุคลากรระดับสถานศึกษา

1.ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

(1) เตรียมความพร้อม

- ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยเฉพาะหมวด 1 หมวด 4 และหมวด 6 กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (ฉบับปี พ.ศ.2546 และฉบับปี พ.ศ.2553) มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกและมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- สร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่บุคลากรให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมคุณภาพในการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืนเป็นผลให้คุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้นโดยลำดับ
- ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่พัฒนางานตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีคุณภาพเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
- กำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดและมอบหมายงานให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจนตรงตามความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจ
- กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษาโดยนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จัดทำไว้รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ผ่านมาผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการทดสอบระดับชาติและผลการประเมินที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วจึงจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้
- กรณีสถานศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดกลางควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษามอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การภาครัฐและภาคเอกชนในท้องถิ่น รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอนทุกระดับการศึกษาโดยมีจำนวนตามที่เห็นสมควรส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อยมากอาจไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในแต่ควรแต่งตั้งคณะทำงานในภาพรวมของสถานศึกษาที่กำหนดภาระหน้าที่ที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบงานที่ชัดเจนซึ่งหมายรวมถึงงานประกันคุณภาพภายในด้วย
- จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยจัดให้มีข้อมูลย้อนหลังไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อเห็นแนวโน้มความก้าวหน้าในการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายปีของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบแรกและรอบที่ 2 รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบการประเมินที่ผ่านมาข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นสำหรับการวางแผน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายบุคคล ห้องเรียน ระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยรายปีในภาพรวมของสถานศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับผลการประเมินระดับชาติ ข้อมูลด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายชั้น/รายปี จำนวนนักเรียน

ลาออกกลางคัน นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนที่มีภาวะผู้นำ เป็นต้น ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน เช่น จำนวนครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา สัดส่วนครูต่อผู้เรียน สัดส่วนครูต่อนักเรียน ใน 1 ห้องเรียน เป็นต้น ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น ข้อมูลด้านงบประมาณ ทั้งนี้เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) และเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบต่อไป

(2) ดำเนินการ

- จัดทำคู่มือ/แนวดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับสถานศึกษาโดยให้บุคลากรหลายฝ่ายในสถานศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานมีลักษณะการมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กร (school wide) และเป็นหลักฐานแสดงถึงความตระหนักและความพยายามของสถานศึกษาที่เด่นชัดขึ้นและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจัดทำแนวทางดำเนินงานอย่างย่อก็ได้

- ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

(3) ประเมินผล

- นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็งปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่องเป็นระบบสัมพันธ์กันทุกฝ่ายใช้แผนงาน/โครงการ เป็นเข็มทิศในการปฏิบัติงานจริงใช้ข้อมูลและสารสนเทศ ผลการประเมินภายในและภายนอกเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพื่อการจัดทำรายงานประจำปี

- ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้านทุกปี ทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียน ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาทุกระดับที่โรงเรียนจัดการศึกษา

- นำผลการติดตามตรวจสอบมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้วประมวลผลเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการจัดทำเป็นรายงานประจำปีต่อไป

(4) พัฒนาและปรับปรุง

- ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลงานให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบร่วมชื่นชมผลงาน

- นำผลไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ต่อเนื่องเป็นระบบต่อไป

2. ครู

(1) เตรียมความพร้อม

- ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษาทำความเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

- จัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอนหรือรับผิดชอบ (กรณีเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ) ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติการมาเรียน ข้อมูลส่วนตัวของครูเองได้แก่ ด้านการศึกษาอบรมหรือการดูงาน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ควรจัดทำให้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (ครูมีแฟ้มประวัติและผลงานของตนเอง)

- ร่วมกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษาและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- จัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตนรับผิดชอบเป็นรายบุคคล จัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนผลิตและใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ท้าทายการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้รู้สึกสนุกและต้องการแสวงหาคำตอบหรือความรู้ในส่วนอื่นๆ เพิ่มเติมต่อไปอีกใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธีที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและตัดสินผลการเรียนได้อย่างถูกต้องสะท้อนแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนได้อย่างถ่องแท้รวมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษโดยเน้นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับต้น

- ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนงาน/โครงการตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา นโยบาย เป้าหมาย การจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา

(2) ดำเนินการ

- จัดการเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักสูตรสถานศึกษาและหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีสอน/จัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

(3) ประเมินผล

- ประเมินและสรุปผลการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ
- เขียนรายงานการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ รายงานภาคเรียนแล้วรวบรวมสรุปเป็นรายงานประจำปี

- นำเสนอหรือรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนหรือสาธารณชน เป็นต้น

(4) พัฒนาและปรับปรุง

- นำผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนและผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ มาศึกษาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเป็นรายบุคคล รายชั้น รายงาน รายปี เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพให้มากที่สุด

3 นักเรียน

- กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้รู้จักการวางแผนพัฒนาระบบการคิด การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในตัวผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริงได้เป็นอย่างดี

- มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา/หน่วยหรือแผนการจัดการเรียนรู้และแผนงาน/โครงการ

- ให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริงโดยการแสดงความคิดเห็นให้สัมภาษณ์ หรือแสดงนิทรรศการ/ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

4 คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์การภาครัฐและภาคเอกชน

- จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร การจัดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพทางภูมิศาสตร์หรือบริบทของชุมชน การปกครอง อาชีพ สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่นตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีและค่านิยมของท้องถิ่น
 - ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสภาพจริง
 - ร่วมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมืออาชีพ เสนอความคิดเห็นพัฒนาเชิงวิชาการสนับสนุนหรือระดมทุนทรัพย์เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา
 - พัฒนาสภาพแวดล้อมสถานที่ของโรงเรียนและให้การส่งเสริมสนับสนุนให้มีสื่อ/อุปกรณ์แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
 - ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง
 - ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งสามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบ บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของสถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริง
- บุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษา**

1. ผู้บริหารการศึกษา เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(1) เตรียมความพร้อม

- ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับสถานศึกษาและศึกษาอย่างลุ่มลึกทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน สามารถเป็นที่พึ่งแก่สถานศึกษาได้อย่างสมภาคภูมิ
- กำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดและมอบหมายงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับปฐมวัยให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจนตรงตามความรู้ความสามารถประสบการณ์ ความถนัดและความสนใจ
- สร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่บุคลากรในการสร้างและพัฒนาให้เกิดเป็นวัฒนธรรมคุณภาพในการปฏิบัติงาน

(2) ดำเนินการ

- จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นรายสถานศึกษา (School Profile) ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รายปีของสถานศึกษาข้อเสนอแนะและผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบแรกและรอบที่ 2 เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) และเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ
- กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำคู่มือดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยให้ชุมชนองค์การภาครัฐและภาคเอกชน ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ตลอดจนบุคลากรในสำนักงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

- พัฒนาบุคลากรในสังกัดให้มีหรือเพิ่มพูนความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในอย่างมีคุณภาพมีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการในเวลาที่กำหนด

- กำหนดวิธีการและดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีเพื่อให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งสามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของสถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริงโดยเฉพาะการเสนอแนะให้ใช้ข้อมูลสารสนเทศของตนเองและข้อเสนอแนะของการประเมินภายนอกกรอบที่ผ่านมาเป็นเหตุผลในการจัดทำแผนงาน / โครงการ การประเมินภายในและการจัดทำรายงานประจำปีที่มีการปฏิบัติเป็นคณะและรับรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องทั่วถึง (school wide) ทุกชั้นตอน

(3) กำกับ ติดตาม และประเมินผล

- วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้วประมวลผลเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อจัดทำเป็นรายงานประจำปี

- สรุปและเผยแพร่ผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(4) ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

- นำผลการดำเนินงานไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ต่อเนื่อง

2.ศึกษานิเทศก์

(1) วางแผน

- ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามบริบทของสถานศึกษา

- จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในตามส่วนที่ตนรับผิดชอบ ได้แก่ สภาพการดำเนินงานด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายปีของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษารอบแรกและรอบที่ 2 เพื่อสร้างเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) รายโรงเรียนและรายปี ซึ่งเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ

- ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด

- กำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาในรูปแบบของตนเองที่สอดคล้องกับแนวทาง/คู่มือดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษาโดยให้ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ตลอดจนบุคลากรในสำนักงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น นำเสนอผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

(2) ดำเนินการ

- ชี้แจงทำความเข้าใจผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ นโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ ตลอดจนวิธีการการติดตามตรวจสอบและเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน

- นำแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

(3) นิเทศ ติดตาม และตรวจสอบ

- นิเทศ ติดตามและตรวจสอบเพื่อให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งสามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบ

- สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นรายสถานศึกษาสรุปในภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษาเทียบกับระดับประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง กำหนดมาตรการเร่งรัดคุณภาพสถานศึกษากรณีพัฒนาไปไม่ถึงมาตรฐานหรือไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

- วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาแล้วประมวลผลจัดกลุ่มโรงเรียนตามผลการประเมินเพื่อการพัฒนาจัดทำเป็นข้อมูลและสารสนเทศรายงานประจำปี

(4) ปรับปรุง และพัฒนา

- นำผลการติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงและพัฒนาแผนการดำเนินงานให้มีคุณภาพสูงขึ้น
- ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลการดำเนินงานหรือความสำเร็จ

3 บุคลากรสนับสนุน

บุคลากรสนับสนุน หมายถึง นักวิชาการศึกษา เจ้าหน้าที่กลุ่มงานอื่น ๆ ในหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แก่ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มงานนโยบายและแผนกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน กลุ่มงานบริหารงานบุคคล กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาและหน่วยตรวจสอบภายใน คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะอนุกรรมการบริหารบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (อ.ก.ค.ศ.) คณะกรรมการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา(ก.ต.ป.น.)รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นควรให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำเนินงาน ดังนี้

- ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- สนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- ติดตาม ตรวจสอบและประเมินสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานและร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นระบบต่อไป

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ

การจัดทำคู่มือและแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ มีเป้าหมายสำคัญเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาคุณภาพประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ แนวคิดและประโยชน์ของห้องเรียนคุณภาพ รวมทั้งรายละเอียดและความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาระดับต่างๆ กระบวนการและขั้นตอนการประยุกต์แนวคิดสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักการ อุดมการณ์ ในการจัดทำคู่มือและแนวทางการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ปีการศึกษา 2558 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับห้องเรียนและสถานศึกษาจึงต้องศึกษาและดำเนินการตามบทบาทที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. บทบาทของผู้อำนวยการโรงเรียน

ในฐานะผู้บริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Manager) สำคัญความสำเร็จมี 3 บทบาทที่ต้องพิจารณา คือ 1) การสร้างหลักสูตร 2) การใช้หลักสูตร และ 3) การประเมินหลักสูตร

1) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรมาใช้จริง ต้องการศึกษาวเคราะห์สภาพข้อมูล การมีส่วนร่วม การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบหลักสูตรการเรียนรู้กลุ่มสาระ การวัดและประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนการอนุมัติใช้หลักสูตรและประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่สาธารณชนผู้มีส่วนได้เสีย

2) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

เป็นการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องพิจารณาและตัดสินใจมอบหมายให้ครูได้รับผิดชอบในรายวิชาหรือชั้นเรียนตามหลักสูตรอย่างครบถ้วน เพื่อครูจะได้มีสถานภาพสมบูรณ์ในฐานะเจ้าภาพรับผิดชอบสาระรายวิชาหรือชั้นเรียนที่จะต้องทำการบริหารจัดการต่อไป

เงื่อนไขความสำเร็จ (แนวทาง) มีดังนี้

(1) วางแนวทางการบริหารจัดการ ได้แก่ การกำหนดเงื่อนไข นโยบาย ปฏิทินการทำงาน (School Agenda) การส่งงาน กำหนดระเบียบและข้อตกลงร่วมกัน(House Rules) ที่จะทำให้ครูและบุคลากรต้องทำแนวทางเดียวกัน ที่สำคัญคือผู้บริหารได้รับทราบและส่งเสริมความเคลื่อนไหวในการเดินของครูแต่ละก้าวที่มั่นคงต่อเนื่อง

(2) กำหนดโครงการพัฒนา การทำงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ การวิจัยองค์กร (สถานศึกษา) การวิจัยหลักสูตร โครงการงาน กิจกรรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

(3) การจัดระบบนิเทศภายในเป็นระบบการนิเทศการศึกษาที่มีคุณค่าที่สุดด้วยการวางระบบการนิเทศภายใน กำหนดโครงสร้าง ภารกิจขอบข่าย กิจกรรมการเยี่ยม การให้คำปรึกษาหารือ การกำกับ โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่ศึกษานิเทศก์ที่คอยให้กำลังใจ ดูแลสร้างเสริม พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการ รายวิชาของครูสู่การพัฒนาห้องเรียนคุณภาพและการประเมินจึงไม่ควรมียุทธศาสตร์หรือร่องห้องเรียนคุณภาพ สร้างโอกาสเกิดให้ขึ้นกับทุกห้องเรียนอย่างเท่าเทียม

3) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินหลักสูตร เป็นการสรุปรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา มีการวิเคราะห์ผลสำเร็จและความล้มเหลวของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในรอบปี ซึ่งควรดำเนินการ เมื่อสิ้นปีการศึกษาในสิ้นเดือนมีนาคม แล้วนำข้อเด่นและข้อด้อยมาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศใช้ในปีการศึกษาต่อไปในเดือนพฤษภาคม เป็นการต่อยอดองค์ความรู้จากหลักสูตรเดิมสู่รอบปีการศึกษาใหม่ (Spiral) ต่อไป

ทุกสิ้นปีการศึกษาเดือนมีนาคมจึงเป็นระยะเวลาที่มีความสำคัญที่สุดที่จะได้รับการสรุปและรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประจำปีในรายวิชาหรือชั้นของครูและผู้บริหารก็นำผลงานวิจัยรายวิชามาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในเดือนเมษายนให้ทันใช้ในปีการศึกษาต่อไป

2.บทบาทของครู

ครูเป็นผู้มีบทบาททางการบริหารรับผิดชอบวิชาหรือชั้นใดต้องการเป็นผู้บริหารจัดการรายวิชา (Course Manager) เมื่อได้รับผิดชอบสาระรายวิชาหรือผู้จัดการชั้นเรียน(Class Manager) เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนทั้งชั้นเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการเรียนรู้และสร้างคุณภาพควรได้รับการส่งเสริมจากผู้บริหารให้มีโอกาสก้าวหน้าเติบโตที่มีคุณค่าและสร้างคุณภาพให้กับครูก่อนที่จะไปสร้างห้องเรียนคุณภาพ อย่างน้อย 4 ก้าว ดังนี้

ก้าวที่ 1 กำหนดหน่วยการเรียนรู้สาระรายวิชา(Course Syllabus)(บอกความเป็นนักวางแผนชั้นครู)

การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) เป็นงานวางแผนที่ครูต้องวางแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทที่มีอยู่คือ หลักสูตรสถานศึกษา(คำอธิบายรายวิชา) ผู้เรียน วิถีชีวิตท้องถิ่นตลอดจนทรัพยากรการบริหารอื่นๆ ซึ่งต้องวางแผนให้ชัดเจนก่อนปีการศึกษาใหม่จะเริ่มขึ้นเพื่อจะได้ใช้เป็นแผนที่เดินทางประจำตัวครู (Roadmap)

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยกลุ่มสาระต่างๆ และแต่ละสาระวิชาจะมาสิ้นสุดที่ “คำอธิบายรายวิชา” (Course Description) หมายถึงการพรรณนาขอบข่ายสาระของวิชานั้นตามมาตรฐานกำหนดไว้ คำอธิบายรายวิชาคือ “หลักสูตร” ที่ครูจะนำไปวางแผนบริหารจัดการ (Course Management)

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้โดยทั่วไปประกอบด้วยข้อมูลผู้สอน คำอธิบายรายวิชา จุดมุ่งหมาย (วัตถุประสงค์) หัวข้อเรื่องที่จะสอนหรือหน่วยการเรียนรู้ วันเดือนปี จำนวนสัปดาห์หรือชั่วโมงที่ต้องใช้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ หนังสือคู่มือต่างๆ การวัดและประเมินผลและอื่นๆ

การกำหนดวันเวลาและเนื้อหา ให้เป็นไปตามปฏิทินวันทำการปกติของทางราชการของสพป.และของโรงเรียนควรเว้นวันหยุดต่างๆ วันสำคัญทางศาสนาและประเพณีท้องถิ่นและเหตุการณ์ที่คาดว่าจะมีความสำคัญและเกิดขึ้นออกไป จัดเนื้อหาและวันเวลาให้สอดคล้องกับธรรมชาติของท้องถิ่นและระดับการศึกษาตลอดทั้งปีการศึกษาประมาณ 200 วัน หรือ 40 สัปดาห์ขึ้นไป ดังนี้

1) **ระดับชั้นประถมศึกษา** จะพบโรงเรียนมีธรรมชาติการปฏิบัติงาน 2 แบบ ซึ่งการบริหารจัดการก็จะต่างกัน คือ

(1) **การสอนประจำชั้น** โดยครูได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นชั้นเรียน บทบาทครูจะมีความแตกต่างจากครูที่ต้องรับผิดชอบรายวิชาเพราะต้องรับผิดชอบสอนทั้งชั้นเรียนและสอนทุกกลุ่มสาระกรณีอย่างนี้ครูมีบทบาทเป็น “ผู้บริหารจัดการชั้นเรียน” (Class Manager)

หน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดต้องเป็น “แบบบูรณาการ” คือการรวมทุกสาระมาจัดไว้เรียนร่วมกัน ครูจะต้องนำคำอธิบายรายวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้จากทุกสาระมากำหนดเป็นหน่วยแบบบูรณาการหน่วยต่างๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะตามบริบทของชั้นเรียนนั้นๆ ทั้งสองภาคเรียน

(2) **การสอนประจำวิชา** คือการที่ครูได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบประจำรายวิชา เรียกว่าเป็น “ผู้บริหารจัดการรายวิชา” (Course Manager) โดยการนำคำอธิบายรายวิชา (Course Description) มาวิเคราะห์ กำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) จัดหน่วยการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานและธรรมชาติรายวิชา ซึ่งเป็นงานวางแผนเช่นเดียวกันแต่ไม่เหมือนกับการวางแผนแบบบูรณาการที่ซับซ้อนกว่า

แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาจึงเป็นไปตามความเหมาะสมของจำนวนบุคลากรและย่อมมีความหลากหลายในวิธีการปฏิบัติเพราะจะพบการสอนประจำชั้น ครูประจำวิชาการสอนควบชั้น การสอนคละชั้น เป็นต้น จึงเป็นไปตามธรรมชาติของแต่ละสถานศึกษาซึ่งสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้กับครูแต่ละคนตามบริบทที่มีอยู่ได้เป็นอย่างดี

2) **ระดับมัธยมศึกษา** มีธรรมชาติที่เป็นรายวิชาอิสระที่มีครูรับผิดชอบ มีคำอธิบายรายวิชาที่ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และหน่วยการเรียนรู้เป็นรายภาคเรียน ใช้เวลาประมาณ 20 สัปดาห์ อยู่ในฐานะผู้บริหารจัดการรายวิชา (Course Manager) ที่ชัดเจน

การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) จึงเป็นก้าวแรกของครูทุกระดับการศึกษาเป็นด่านแรกที่แสดงศักยภาพความเป็น “นักวางแผน” ของครู ทำให้เห็นวิถีคิด (Paradigm) เห็นองค์ความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่มีอยู่ในตัวครูได้อย่างชัดเจน เป็นสิ่งให้ผู้บริหารใช้เป็นพื้นฐานในการเก็บเกี่ยวและพัฒนาส่งเสริมทักษะบุคลิกภาพและเจตคติที่มีอยู่ในตัวครูก่อนทำการสอนได้อย่างชัดเจน สร้างความมั่นใจและลดความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี หน่วยการเรียนรู้ถือเป็นเสมือนเค้าโครงการวิจัยเชิงทดลอง

จึงถือเป็นก้าวแรกที่งดงามของครูที่ผู้บริหารโรงเรียนจะใช้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาที่จะให้เข้าทำการสอนในชั้นเรียนได้

ก้ำวที่ 2 วางแผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) (บอกความเป็นนั้กออกแบบชั้นครู)

เป็นชั้นของการนำหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) มาเตรียมการสอนเป็นการถอดหน่วยการเรียนรู้มาทำการวางแผนการจัดการเรียนรู้รายบทเรียน (Lesson Plan) ด้วยตนเองด้วยการจัดทำบทเรียน กำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน เอกสารคู่มือ สื่อ แบบวัดประเมินผลการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนสัดที่ออกแบบเพื่อการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าและใช้แต่ละครั้งไป โดยออกแบบไว้ในวันนี้เพื่อการสอนในสัปดาห์หน้าเสมอ เป็นการเตรียมความพร้อมของครู

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้อย่างน้อยสิ่งที่จะต้องระบุไว้อย่างชัดเจนคือ สาระการเรียนรู้ตามมาตรฐาน วัตถุประสงค์ และกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำรายละเอียดมากเท่าใดยิ่งมีประโยชน์ต่อการทำงานของครูมากเท่านั้น การออกแบบการสอนที่ดีต้องตอบคำถามได้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียน การใช้วิธีการออกแบบย้อนกลับ (Backward Design) ก็เป็นเทคนิคที่ต้อยางหนึ่งที่มีบทบาทมากในปัจจุบัน การสอนที่มีประสิทธิภาพย่อมมาจากการเตรียมการที่ดีเสมอ

ก้ำวที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (บอกความเป็นนั้กบริหารจัดการห้องเรียนชั้นครู)

เป็นชั้นของการจัดการเรียนรู้ของครูตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ครูได้แสดงบทบาทการเป็นนั้กบริหารจัดการอย่างเต็มทีคือ การใช้ทักษะผู้นำ (Leadership) และความรู้ความสามารถทุกอย่างได้แก่ การบริหารชั้นเรียน การบริหารเวลา ทักษะการใช้สื่อ การตัดสินใจ การวัดและประเมินผลของครูเพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งที่สำคัญที่สุดในชั้นนี้คือ การบันทึกร่องรอยผลการจัดการเรียนรู้ให้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ในการทำงาน สิ่งทีครูควรมีการบันทึกผลหลังสอนได้แก่ ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยการตอบวัตถุประสงค์ของแผนแต่ละข้อมีผลสำเร็จอย่างไร ด้วยวิธีใด จำนวนเท่าใดและมีค่าสัดต้อยางไร มีข้อสังเกตและข้อพิจารณานำไปปรับปรุงต่อและใช้ในครั้งต่อไปอย่างไร

1) ผลการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยการตอบวัตถุประสงค์ของแผนแต่ละข้อมีผลสำเร็จอย่างไร ด้วยวิธีใด จำนวนเท่าใดและมีค่าสัดต้อยางไร มีข้อสังเกตและข้อพิจารณานำไปปรับปรุงต่อและใช้ในครั้งต่อไปอย่างไร

2) บันทึกบรรยายกาการเรียนรู้จริง เช่น ความสนุกสนาน ความสนใจร่วมมือ เจตคติ พฤติกรรม สื่อ แบบวัดประเมินเหตุการณ์ที่ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ปัจจัยเสริม ข้อขัดข้องข้อสังเกตต่างๆ ควรเก็บบันทึกอย่างครบถ้วน

การบันทึกเป็นสิ่งที่ง่ายๆ ทีครูจะเกิดทักษะและประสบการณ์ในการบันทึก ให้เป็นหมวดหมู่เป็นประเด็นเป็นสมุดปูม (Log Book) บันทึกเหตุการณ์ประจำวันของชั้นเรียน

ในชั้นตอนนั้ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเข้าไปก้ากกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในฐานะผู้นิเทศ คือ การให้กำลังใจให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์(ละเว้นการตำหนิ การกล่าวโทษ) การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรง ส่งเสริมและช่วยเหลือให้ครูได้รับความสำเร็จ โรงเรียนควรจัดระบบนิเทศภายใน (Internal Supervisory System) ผู้ทำหน้าที่นิเทศที่มีคุณค่าที่สุดก็คือผู้บริหารสถานศึกษาอาจกำหนดคณะนิเทศภายในสถานศึกษาและแสวงหาความร่วมมือการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ก้ำวที่ 4 การประเมินการสอนรายวิชา (บอกความเป็นนักวิจัยชั้นครู)

เป็นขั้นที่บอกความสำเร็จในการทำงานของครูจากการจัดการเรียนรู้ตามแผนตั้งแต่แผนแรกจนถึงแผนสุดท้ายมาวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อตอบหน่วยการเรียนรู้ (Syllabus) และวัตถุประสงค์หน่วยการเรียนรู้ว่าแต่ละข้อมีผลสำเร็จอย่างไร เท่าใด มีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะและการแก้ไขไว้อย่างไร ทุกคำตอบหาได้จากบันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้บันทึกไว้แล้ว

สิ่งที่ควรดำเนินการในขั้นนี้ คือ

- 1) การสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาประจำวิชา และของสถานศึกษา
- 2) สรุปรายงานผลการใช้หลักสูตรรายวิชา/หรือชั้นในรูปแบบรายงานการวิจัย 5 บท ซึ่งได้ข้อมูลจากผลการแผนการจัดการเรียนรู้เป็นผลงานสิ่งที่ทุกฝ่ายปรารถนาเพราะเป็นงานการวิจัยสูตรสถานศึกษา จะพบองค์ความรู้ที่มีคุณค่าของครูอยู่ที่นี้ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการขอรับวิทยฐานะความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ

3. นักเรียน

- 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้รู้จักการวางแผนพัฒนาระบบการคิด การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในตัวผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริงได้เป็นอย่างดี
- 2) มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาหน่วยหรือแผนการจัดการเรียนรู้และแผนงาน/โครงการ
- 3) ให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริงโดยการแสดงความคิดเห็นให้สัมภาษณ์หรือแสดงนิทรรศการ/ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

4. คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์การภาครัฐและภาคเอกชน

- 1) ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษาและห้องเรียนคุณภาพ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสภาพจริง
- 2) ร่วมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมืออาชีพ เสนอความคิดเห็นพัฒนาเชิงวิชาการ สนับสนุนหรือระดมทุนทรัพย์เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา
- 3) พัฒนาสภาพแวดล้อมสถานที่ของโรงเรียนและให้การส่งเสริมสนับสนุนให้มีสื่อ/อุปกรณ์แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการจัดสรรการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- 4) ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

5. บทบาทของผู้สนับสนุนจากภายนอกสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการที่กำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาในภาพรวมระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีระบบการประกันภายในที่เข้มแข็ง นำผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 3 ปี โดยรายงานผลให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อผลักดันสถานศึกษาที่มีคุณภาพในระดับสูงให้ก้าวหน้า

ยิ่งๆ ขึ้นไป ร่วมมือกับชุมชนและองค์กรทางวิชาการให้การช่วยเหลือสถานศึกษาที่มีคุณภาพอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจให้บรรลุตามมาตรฐานให้ได้ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาต่อไป การกำหนดนโยบายและการประเมินห้องเรียนคุณภาพ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโดยผ่านกลไกการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

คณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.)

เป็นคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษา มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมากำหนดเป็นแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดแนวทางการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหารและการดำเนินการของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผนที่กำหนดระดับทราบผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการบริหารและการดำเนินการตามแผนและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้มีการประสานการดำเนินการกับคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เครือข่ายการนิเทศ รวมทั้งสิ้น ๗ เครือข่าย ประกอบด้วย

- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เวียงกานต์
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล รัตนมิตร
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ศรีเวียงชัย
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล แม่ตื่นศรีวิชัย
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เวียงจามรี
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เวียงหนองล่อง
- เครือข่ายนิเทศติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ทุ่งหัวช้าง

บทที่ 3 การประเมินห้องเรียนคุณภาพ

กรอบการประเมินห้องเรียนคุณภาพ (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

เกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ แบ่งเป็น 10 ด้านๆ ละ 5 คะแนน

ด้านที่ 1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านที่ 2 ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก

ด้านที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้

ด้านที่ 4 การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน

ด้านที่ 5 ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตามหลักสูตรแกนกลาง

ด้านที่ 6 ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องมาตรฐานหลักสูตร

ด้านที่ 7 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ด้านที่ 8 ครูมีการวัดผล และประเมินผลที่เป็นไปตามหลักสูตร

ด้านที่ 9 ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านที่ 10 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง

คำอธิบาย
รายละเอียดองค์ประกอบและเกณฑ์พิจารณาการประเมินห้องเรียนคุณภาพ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โครงการประเมินห้องเรียนคุณภาพสู่มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2558
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

รายการประเมิน	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ
ด้านที่ 1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1. มีแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายคน 2. มีระเบียบสะสม 3. มีรายงานวิจัย 4. มีแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5. มีรายงานการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล
ด้านที่ 2 ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก	1. มีกติกา ระเบียบของห้องเรียน 2. มีบันทึกพฤติกรรมที่ต้องพัฒนา 3. มีบันทึกความดี 4. มีบันทึกความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน (CaseConference) 5. มีแผนการจัดการเรียนรู้
ด้านที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	3.1) <u>ความเป็นห้องเรียน</u> 1. มีป้ายชื่อชั้นเรียน 2. มีป้ายชื่อครูประจำชั้น 3. มีป้ายสถิติแสดงการมาเรียนของนักเรียน 4. มีรูปและข้อมูลเพื่อนร่วมชั้นเรียน 5. มีป้ายแสดงน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียน 3.2) <u>การตกแต่งห้องเรียน</u> 1. มีสัญลักษณ์ของชาติ, ศาสนา, พระมหากษัตริย์ 2. มีป้ายคำขวัญของห้องเรียน 3. มีป้ายข้อตกลงของห้องเรียน 4. มีป้ายค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ 5. มีที่เก็บหรือชั้นวางรองเท้าเป็นระเบียบ 3.3) <u>บรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้</u> 1. มีความสะอาด, สว่าง และเป็นระเบียบ 2. ไม่มีเสียง กลิ่น ที่รบกวนสมาธิในการเรียน 3. มีสื่อ ICT ที่พร้อมใช้งานและเป็นปัจจุบัน 4. มีมุมอ่าน หรือมีหนังสืออ่านเสริม 5. มีป้ายนิเทศและมุมแสดงผลงานของเด็ก

รายการประเมิน	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ
ด้านที่ 3 (ต่อ) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้	3.4) ความเป็นครู ความเป็นกัลยาณมิตรและเป็นต้นแบบที่ดี 1. ครูแต่งกายสุภาพ สะอาด และเหมาะสม 2. ครูรักเด็ก และใช้ภาษาสุภาพกับเด็ก เช่น ครับ ค่ะ ขอขอบคุณ ขอโทษ เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน 3. ครูยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความสุขกับการสอน 4. ครูตรงเวลา และรับผิดชอบ 5. ครูยึดและปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก 12 ประการ สามารถ เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนได้
ด้านที่ 4 การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	1. มีสื่ออุปกรณ์การสืบค้นโดยใช้ระบบ ICT 2. มีสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำไว้เพื่อพัฒนาผู้เรียน 3. มีมุมเกมการศึกษา/สาระการเรียนรู้ 4. มีสมุดบันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้ 5. มีเครื่องเล่นVCD ,TV,สื่อเทคโนโลยีที่จำเป็นและเหมาะสม

ด้านที่ ๕ ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตามหลักสูตรแกนกลาง

ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	● ครูมีหน่วยการเรียนรู้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง
4	● ครูมีหน่วยการเรียนรู้ ที่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร โดยปรับมาจากตำราของสำนักพิมพ์ วิเคราะห์เทียบเคียงกับหลักสูตรแกนกลาง ความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
3	● ครูมีหน่วยการเรียนรู้ ที่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร นำมาจากตำราของสำนักพิมพ์ทั้งหมด โดยไม่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
2	● ครูมีหน่วยการเรียนรู้ แต่ไม่ครบตามโครงสร้างและไม่เป็นปัจจุบัน มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรบ้าง
1	● ครูไม่มีหน่วยการเรียนรู้ สอนโดยใช้ประสบการณ์

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม สัมภาษณ์	ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การตรวจเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	- หน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน - แผนการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ ๖ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องมาตรฐานหลักสูตร

ครูออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ตามระดับความสามารถ และพัฒนาการส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	● ครูออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหน่วยการเรียนรู้ที่มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับความสามารถและมีการปรับปรุงพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4	● ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับความสามารถ และปรับปรุงการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยวิเคราะห์และปรับมาจากสำนักพิมพ์
3	● ครูใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จากตำราที่ซื้อมาจากสำนักพิมพ์ทั้งหมด โดยไม่ปรับใดๆ
2	● ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ใดๆ ในโครงสร้างหลักสูตร
1	● ครูสอนโดย ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม สัมภาษณ์	ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การตรวจเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	- หน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน - แผนการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ ๗ ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	● มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด รูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลาย และบูรณาการ เด็กเรียนอย่างมีความสุข
4	● มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด รูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลายและบูรณาการ
3	● มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด
2	● มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม
1	● มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม สัมภาษณ์	ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การตรวจเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	- หน่วยการเรียนรู้มาตรฐาน - แผนการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ ๘ ครูมีการวัดผล และประเมินผลที่เป็นไปตามหลักสูตร

ระดับ	คำอธิบายระดับคุณภาพ
5	● มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผลงาน/ชิ้นงานครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา มีการนำผลการประเมินมาจัดกลุ่มผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้หรือพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง และมีการรายงานผลผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้ผลการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
4	● มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผลงาน/ชิ้นงานครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา และมีการนำผลการประเมินมาจัดกลุ่มผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้หรือพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง
3	● มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผลงาน/ชิ้นงานผู้เรียนครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการเรียนรู้ และมีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา
2	● มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและมีเกณฑ์การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ผู้เรียนครอบคลุมตามมาตรฐาน /เป้าหมายการเรียนรู้
1	● มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และมีเกณฑ์การประเมินผลงาน/ชิ้นงานผู้เรียน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล/แหล่งข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
1. การสอบถาม สัมภาษณ์	ผู้บริหาร นักเรียน ครูและผู้ปกครอง
2. การตรวจเอกสาร หลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์	- หน่วยการเรียนรู้ - แผนการจัดการเรียนรู้ - ผลงาน/ชิ้นงานนักเรียน - บันทึกผลการประเมินของครู - เครื่องมือวัดและประเมินผล - เกณฑ์การประเมินชิ้นงาน/ผลงาน/ภาระงานของนักเรียน
3. การสังเกต	การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในห้องเรียน

ด้านที่ 9 ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน (CAR)

รายการประเมิน	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ
ด้านที่ 9 ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน (CAR)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล 2. ครูจัดทำและรายงานการวิจัยชั้นเรียน 3. ครูจัดทำรายงานตนเอง (Self Study Report : SSR) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง 4. ครูจัดทำและรายงาน วิจัยชั้นเรียนเกี่ยวกับการใช้และพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนปกติและนักเรียนพิเศษ 5. บันทึกผลการประเมินและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ด้านที่ ๑๐ ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง

รายการประเมิน	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ
ด้านที่ 10 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูมีแผนพัฒนาตนเอง ID Plan 2. ครูมีปฏิทินการทำงานของตนเอง 3. ครูครูมีบันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนางาน (MOU) ต่อผู้บริหารโรงเรียน 4. ครูมีการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนงานของตนเองกับแผนงานของโรงเรียน 5. ครูวางแผนพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน กำหนดระดับคุณภาพเป็นระดับคุณภาพ 5 ระดับ

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง ดีเยี่ยม ได้แก่ ช่วงคะแนน 44-50

มีความครบถ้วน สมบูรณ์ มีความเป็นระบบ มีระเบียบ ยอมรับได้มาก เป็นที่ประจักษ์ต่อการเป็นแบบอย่างที่ดี

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง ดีมาก ได้แก่ ช่วงคะแนน 37-43

มีแต่ไม่ครบถ้วนแต่มีมากกว่าครึ่งหนึ่ง สมบูรณ์ มีความเป็นระบบ มีระเบียบ ยอมรับได้บ้าง เป็นที่ประจักษ์ต่อการเป็นแบบอย่างได้

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง ดี ได้แก่ ช่วงคะแนน 31-36

มีแต่ไม่ครบถ้วนมีเพียงครึ่งหนึ่ง มีความเป็นระบบ มีระเบียบยอมรับได้ บางกรณี พอเป็นแบบอย่างได้บางส่วน

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง พอใช้ ได้แก่ ช่วงคะแนน 25-30

มีแต่ไม่ครบถ้วนมีน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ยังไม่ค่อยเป็นระบบ มีระเบียบ และยอมรับได้บางกรณี ยังเป็นแบบอย่างไม่ได้

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง ได้แก่ คะแนนต่ำกว่า 25

ไม่มีการปฏิบัติหรือไม่มีการดำเนินการ หรือดำเนินการแต่ยังไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์การประเมินห้องเรียนคุณภาพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

โรงเรียน.....เครือข่ายสถานศึกษา.....

คำชี้แจง

1. เกณฑ์ห้องเรียนคุณภาพเพื่อการประเมินนี้ มีทั้งหมด 10 ด้าน กำหนดให้ประเมินครบทุกด้าน โดย แต่ละด้านมีค่าคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 คะแนน รวมทั้งหมด 50 คะแนน
2. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับคุณภาพที่ตรงกับระดับที่ประเมิน
3. ในประเด็นด้านที่ตรวจสอบรายการ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ถ้าปรากฏข้อมูลตามสภาพจริง

ด้านที่ 1 ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
1. ครูรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	<p>ระดับ 5 ☐ ครูมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายคน มีหลักฐานการวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้เรียน และนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรายคนและรายกลุ่ม</p> <p>ระดับ 4 ☐ ครูมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายคน มีข้อมูลการจัดกลุ่มผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นบางกิจกรรม</p> <p>ระดับ 3 ☐ ครูมีข้อมูลนักเรียนเป็นรายคน สามารถบอกได้ถึงความแตกต่างของผู้เรียน ไม่มีผลการวิเคราะห์ ออกแบบ และจัดกลุ่ม นำข้อมูลรายคนไปจัดหรือออกแบบการเรียนรู้เป็นบางกิจกรรม</p> <p>ระดับ 2 ☐ ครูบอกได้ถึงความแตกต่างของผู้เรียนได้ แต่ไม่มีข้อมูลและผลการวิเคราะห์ ออกแบบ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเหมือนกันทั้งห้อง</p> <p>ระดับ 1 ☐ ครูไม่มีข้อมูลหรือไม่เข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนรายคน และออกแบบหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเหมือนกันทั้งห้อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาเอกสาร แบบบันทึก ระเบียบสะสม รายงานวิจัย 2. สังเกต สนทนา ชักถาม ครู นักเรียน และสังเกต สภาพแวดล้อม 3. ศึกษาเอกสาร บันทึกข้อมูลที่ศึกษา นักเรียน แผนการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน 4. รายงานการศึกษา นักเรียนรายบุคคล

ด้านที่ 2 ครูใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
2. ครูมีการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และการเสริมแรงทางบวก	<p>ระดับ 5 ☐ ครูสื่อสารกับผู้เรียนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด รับฟังอย่างเข้าใจ และให้เกียรติ ใช้คำถามให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกรู้สึก หาสาเหตุ และผลการกระทำบนพื้นฐานการยอมรับของผู้เรียน ใช้คำถามให้ผู้เรียนประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดแนวปฏิบัติที่เกิดผลดีกับตนเองโดย สร้างข้อตกลงร่วมกัน ครูเสริมแรงให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดผลดีต่อตนเองและสังคม มีความภาคภูมิใจและยึดถือปฏิบัติ อย่างยั่งยืน</p> <p>ระดับ 4 ☐ ครูสื่อสารกับผู้เรียนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด รับฟังอย่างเข้าใจ และให้เกียรติ ใช้คำถามให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกรู้สึก หาสาเหตุ และผลการกระทำบนพื้นฐานการยอมรับของผู้เรียน ใช้คำถามให้ผู้เรียนประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดแนวปฏิบัติที่เกิดผลดีกับตนเองโดยสร้างข้อตกลงร่วมกัน</p> <p>ระดับ 3 ☐ ครูสื่อสารกับผู้เรียนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด รับฟังอย่างเข้าใจ และให้เกียรติ ใช้คำถามให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกรู้สึก หาสาเหตุ และผลการกระทำบนพื้นฐานการยอมรับของผู้เรียน</p> <p>ระดับ 2 ☐ ครูสื่อสารกับผู้เรียนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิด รับฟังอย่างเข้าใจ และให้เกียรติ</p> <p>ระดับ 1 ☐ ครูสื่อสารกับผู้เรียนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร</p>	<p>1. การสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง</p> <p>2. ตรวจสอบหลักฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -แสดงกฎ กติกา -ระเบียบของห้องเรียน -บันทึกพฤติกรรมที่ต้องพัฒนา -บันทึกความดี -บันทึกความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาของนักเรียน (Case Conference) -การเสริมแรง <p>3. ตรวจสอบจากแผนการจัดการเรียนรู้ อื่นๆ</p>

ด้านที่ 3 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อและส่งเสริมการเรียนรู้

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนน	หลักฐาน/ร่องรอย
3.1) ความเป็นห้องเรียน	☐ 1. มีป้ายชื่อชั้นเรียน ☐ 2. มีป้ายชื่อครูประจำชั้น ☐ 3. มีป้ายสถิติแสดงการมาเรียนของนักเรียน ☐ 4. มีรูปและข้อมูลเพื่อนร่วมชั้นเรียน ☐ 5. มีป้ายแสดงน้ำหนักส่วนสูงของนักเรียน	1. สังเกต 2. สัมภาษณ์ 3. สอบถาม 4. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน
3.2) การตกแต่งห้องเรียน	☐ 1. มีสัญลักษณ์ของชาติ, ศาสนา, พระมหากษัตริย์ ☐ 2. มีป้ายคำขวัญของห้องเรียน ☐ 3. มีป้ายข้อตกลงของห้องเรียน ☐ 4. มีป้ายค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ☐ 5. มีที่เก็บหรือชั้นวางรองเท้าเป็นระเบียบ	5. ประเมินตามสภาพจริง
3.3) บรรยากาศที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้	☐ 1. มีความสะอาด, สว่าง และเป็นระเบียบ ☐ 2. ไม่มีเสียง กลิ่น ที่รบกวนสมาธิในการเรียน ☐ 3. มีสื่อ ICT ที่พร้อมใช้งานและเป็นปัจจุบัน ☐ 4. มีมุมอ่าน หรือมีหนังสืออ่านเสริม ☐ 5. มีป้ายนิเทศและมุมแสดงผลงานของเด็ก	
3.4) ความเป็นครู ความเป็นกัลยาณมิตรและเป็นต้นแบบที่ดี	☐ 1. ครูแต่งกายสุภาพ สะอาด และเหมาะสม ☐ 2. ครูรักเด็ก และใช้ภาษาสุภาพกับเด็ก เช่น ครับ ค่ะ ขอขอบคุณ ขอโทษ เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน ☐ 3. ครูยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความสุขกับการสอน ☐ 4. ครูตรงเวลา และรับผิดชอบ ☐ 5. ครูยึดและปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ สามารถ เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนได้	

หมายเหตุ นำจำนวนรายการที่ได้ทั้งหมด ทหารด้วย 4 เท่ากับ ค่าระดับคะแนนที่ได้.....คะแนน

ด้านที่ 4 การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
4. การใช้ ICT เพื่อการสอนและสนับสนุนการสอน	☐ 1. นักเรียนทุกคน ใช้สื่อ ICT เพื่อฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้และตามความต้องการ ☐ 2. ครูใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน ในกระบวนการจัดการเรียนการเรียนรู้ได้ ☐ 3. ครูมีทักษะพื้นฐานในการใช้สื่อ ICT ☐ 4. ครูออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนใช้สื่อ ICT เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ☐ 5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อ ICT และหรือใช้แหล่งเรียนรู้ในระบบเครือข่ายจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้	1. สังเกต 2. สัมภาษณ์ 3. สอบถาม 4. แผนการเรียนรู้ 5. เอกสารหลักฐาน

หมายเหตุ	มีครบทั้ง	5 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	5
	มี	4 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	4
	มี	3 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	3
	มี	2 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	2
	มี	1 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	1

ด้านที่ 5 ครูมีหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตามหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
<p>5. ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง</p>	<p>ระดับ 5 ☐ ครูมีหน่วยการเรียนรู้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง</p> <p>ระดับ 4 ☐ ครูมีหน่วยการเรียนรู้ ที่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร โดยปรับมาจากตำราของสำนักพิมพ์ วิเคราะห์เทียบเคียงกับหลักสูตรแกนกลาง ความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร</p> <p>ระดับ 3 ☐ ครูมีหน่วยการเรียนรู้ ที่ครบตามโครงสร้างหลักสูตร นำมาจากตำราของสำนักพิมพ์ทั้งหมด โดยไม่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน</p> <p>ระดับ 2 ☐ ครูมีหน่วยการเรียนรู้ แต่ไม่ครบตามโครงสร้าง และไม่เป็นปัจจุบัน มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรบ้าง</p> <p>ระดับ 1 ☐ ครูไม่มีหน่วยการเรียนรู้ สอนโดยใช้ประสบการณ์</p>	<p>1.การตรวจสอบหลักฐาน</p> <p>-หน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน</p> <p>- แผนการจัดการเรียนรู้</p>

ด้านที่ ๖ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องมาตรฐานหลักสูตร

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
<p>6. ครูออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับความสามารถและพัฒนาการ ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง</p>	<p>ระดับ 5 ☐ ครูออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากหน่วยการเรียนรู้ที่มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับความสามารถและมีการปรับปรุงพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>ระดับ 4 ☐ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามระดับความสามารถ และปรับปรุงการพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยวิเคราะห์และปรับมาจากสำนักพิมพ์</p> <p>ระดับ 3 ☐ ครูใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จากตำราที่ซื้อมาจากสำนักพิมพ์ทั้งหมด โดยไม่ปรับใดๆ</p> <p>ระดับ 2 ☐ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ไม่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ใดๆ ในโครงสร้างหลักสูตร</p> <p>ระดับ 1 ☐ ครูสอนโดย ไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1. การตรวจสอบหลักฐาน</p> <p>-หน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน</p> <p>- แผนการจัดการเรียนรู้</p>

ด้านที่ 7 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
7. ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	<p>ระดับ 5 ☐ มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด รูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลาย และบูรณาการ เด็กเรียนอย่างมีความสุข</p> <p>ระดับ 4 ☐ มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด รูปแบบกิจกรรมมีความหลากหลายและบูรณาการ</p> <p>ระดับ 3 ☐ มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิด</p> <p>ระดับ 2 ☐ มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน ใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ได้เหมาะสม</p> <p>ระดับ 1 ☐ มีการวางแผนและเตรียมการสอน สร้างบรรยากาศและเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน สอนตามลำดับที่กำหนดในแผน</p>	<p>1.การสัมภาษณ์ครูและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน</p> <p>2.การสังเกตการสอนในห้องเรียน</p> <p>3.การตรวจสอบเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนการจัดการเรียนรู้ - ผลงาน/ชิ้นงานของนักเรียนที่เป็นผลงานจากการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ 8 ครูมีการวัดผล และประเมินผลที่เป็นไปตามหลักสูตร

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
<p>8. ครูมีการวัดผล และประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการ และกระบวนการ ของการวัดผลและ ประเมินผลตาม หลักสูตร</p>	<p>ระดับ 5 ☐ มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผล งาน/ชิ้นงานครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของ ผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา มีการนำผล การประเมินมาจัดกลุ่มผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้หรือ พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง และมีการ รายงานผลผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้ผลการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน</p> <p>ระดับ 4 ☐ มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผล งาน/ชิ้นงานครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของ ผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา และมีการนำ ผลการประเมินมาจัดกลุ่มผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้ หรือพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง</p> <p>ระดับ 3 ☐ มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีเกณฑ์การประเมินผล งาน/ชิ้นงานผู้เรียนครอบคลุมมาตรฐาน/เป้าหมายการ เรียนรู้ และมีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนและสะท้อนผลสู่ผู้เรียนเพื่อการพัฒนา</p> <p>ระดับ 2 ☐ มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและมีเกณฑ์การ ประเมินผลงาน/ชิ้นงาน ผู้เรียนครอบคลุมตามมาตรฐาน / เป้าหมายการเรียนรู้</p> <p>ระดับ 1 ☐ มีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย และมีเกณฑ์การ ประเมินผลงาน/ชิ้นงานผู้เรียน</p>	<p>1. การตรวจสอบ หลักฐาน/ร่องรอย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หน่วยการเรียนรู้ -แผนการจัดการ เรียนรู้ -ผลงาน/ชิ้นงาน นักเรียน -บันทึกผลการ ประเมินของครู -เครื่องมือวัดและ ประเมินผล -เกณฑ์การประเมิน ชิ้นงาน/ผลงาน/ภาวะ งานของนักเรียน <p>2. สอบถาม/สัมภาษณ์ นักเรียน ครูและ ผู้ปกครอง</p> <p>3. สังเกตการจัดการ เรียนรู้ การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ในห้องเรียน</p>

ด้านที่ 9 ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
9. ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน (CAR)	☐ 1. ครูวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ☐ 2. จัดทำและรายงานการวิจัยชั้นเรียน ☐ 3. จัดทำรายงานตนเอง (Self Study Report : SSR) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หรือการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ☐ 4. จัดทำและรายงาน วิจัยชั้นเรียนเกี่ยวกับการใช้และพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนปกติและนักเรียนพิเศษ ☐ 5. บันทึกผลการประเมินและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนต่อไป	1. ศึกษาเอกสาร บันทึกแผนการจัดการเรียนรู้ รายงานวิจัยชั้นเรียนเกี่ยวกับการใช้และการพัฒนา นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนปกติ/นักเรียนที่ศึกษาเป็นกรณีพิเศษ 2. สังเกต สันทนา ชักถาม ครู นักเรียน และสังเกต สภาพแวดล้อม 3. ID Plan

หมายเหตุ

มีครบทั้ง 5 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	5
มี 4 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	4
มี 3 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	3
มี 2 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	2
มี 1 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	1

ด้านที่ 10 ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง

ประเด็น	รายการพิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพ	หลักฐาน/ร่องรอย
10. ครูศึกษาและพัฒนาตนเอง	☐ 1. ครูมีแผนพัฒนาตนเอง ID Plan ☐ 2. ครูมีปฏิทินการทำงานของตนเอง ☐ 3. ครูมีบันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนางาน (MOU) ต่อผู้บริหารโรงเรียน ☐ 4. ครูมีการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนงานของตนเองกับแผนงานของโรงเรียน ☐ 5. ครูวางแผนพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน	1. ID Plan 2. ปฏิทินการทำงาน 3. บันทึกข้อตกลงเพื่อพัฒนางาน (MOU) 4. แผนงานของตนเอง 5. แผนงานโรงเรียน 6. สังเกต สนทนา ซักถามครู นักเรียน และสังเกตสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

หมายเหตุ

มีครบทั้ง 5 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	5
มี 4 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	4
มี 3 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	3
มี 2 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	2
มี 1 รายการ	ได้ระดับคุณภาพ	1

ข้อเสนอแนะจากการประเมินห้องเรียนคุณภาพ

1. จุดเด่น

.....

.....

.....

2. จุดด้อย

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการประเมิน

ห้องเรียนคุณภาพโรงเรียน.....เครือข่ายสถานศึกษา.....

รวมได้คะแนนทั้ง 10 ด้าน เท่ากับ คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ มีเกณฑ์ดังนี้

ดีเยี่ยม	ได้แก่	ช่วงคะแนน	44-50
ดีมาก	ได้แก่	ช่วงคะแนน	37-43
ดี	ได้แก่	ช่วงคะแนน	31-36
พอใช้	ได้แก่	ช่วงคะแนน	25-30
ควรปรับปรุง	ได้แก่	คะแนนต่ำกว่า	25

อยู่ในระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ/เลขานุการ
(.....)

เกณฑ์การผ่านระดับห้องเรียน

เกณฑ์การพิจารณาห้องเรียนคุณภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

1. การคิดคำนวณ

$$\text{ห้องเรียนคุณภาพ} = \frac{\text{คะแนนประเมินที่ได้ทั้งหมด} \times 50}{\text{คะแนนเต็ม (50คะแนน)}}$$

2. การผ่านเกณฑ์

ระดับทอง	คือ	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์	80 %	ขึ้นไป
ระดับเงิน	คือ	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์	70-79 %	
ระดับทองแดง	คือ	ผลการประเมินผ่านเกณฑ์	60-69 %	

หมายเหตุ : โรงเรียนที่ได้คุณภาพห้องเรียนระดับทอง รวมร้อยละ 80 ขึ้นไป ของห้องเรียนทั้งหมดใน
โรงเรียน ถือเป็นโรงเรียนคุณภาพ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2545). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2545). **การนำมาตรฐานสู่ห้องเรียนและโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2551). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2554). **แนวทางการประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545** กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
ที่ 16 / 2559

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ ปีการศึกษา 2558

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จะดำเนินการการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การประเมินห้องเรียนคุณภาพ ปีการศึกษา 2558 ตามโครงการ ประเมินห้องเรียนคุณภาพ ปีการศึกษา 2558 จึงแต่งตั้งบุคคล ต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ ปีการศึกษา 2558 ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

1.1) นายสุวิทย์ มุกดาภิรมย์	ผู้อำนวยการ สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
1.2) นางสมจินตนา เกียรติพิริยะ	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	รองประธานคณะกรรมการ
1.3) นายวิทยา ปาอินทร์	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	คณะกรรมการ
1.4) นายสมบุญ สันชุมภู	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	คณะกรรมการ
1.5) นายลิขสิทธิ์ ผลจันทร์งาม	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	คณะกรรมการ
1.6) นายชาติ ตั้งเยาว์	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	คณะกรรมการ
1.7) นายวสันต์ อินทร์กลิ่น	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	คณะกรรมการ
1.8) นางสุชาดา เสนาะดนตรี	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	คณะกรรมการ
1.9) นางรุ่งทิพย์ ทาวดี	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	คณะกรรมการ
1.10) นางแสงหล้า ปัญญาแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารการเงินฯ	คณะกรรมการ
1.11) นางอมรา อนุวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	คณะกรรมการ
1.12) นางผ่องศรี รัตนงาม	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	คณะกรรมการ
1.13) นางสาวนีย์ ละอองเอี่ยม	ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการ
1.14) นายยุกตม โมสูงเนิน	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน	คณะกรรมการ
1.15) นางสาวชิตชนก ชูเจริญกาญจน์	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา เสนอแนะ ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการนิเทศ ติดตามและ ประเมินผล การดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ ปีการศึกษา 2558

2. คณะกรรมการนิเทศ ติดตามโรงเรียน

2.1 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายเวียงกานต์		
1. นายชาติ ตั้งเยาว์	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นายประกาศ สายทอง	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางสาวดารีน หม่องกี	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ
2.2 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายรัตนมิตร		
1. นายชาติ ตั้งเยาว์	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นางจිරพันธ์ เหลืองอร่าม	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางสาวฉันทนา วงศ์ผืน	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ
2.3 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายศรีเวียงชัย		
1. นายวสันต์ อินทร์กลิ่น	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นางสุดาร ธิญพิชชาพร	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นายธนากร อาทะเดช	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

2.4 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่าย
แม่ตื่นศรีวิชัย

1. นายลิขสิทธิ์ ผลจันทร์งาม	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นายวีรยุทธ แยมศรีเกียรติกุล	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางสาวชิตชนก ชูเจริญกาญจน์	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

2.5 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายเวียงจามรี

1. นายวิทยา ปาอินทร์	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นางสาวชุลีกร ใหม่เขียว	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางกรัณธา อัมพฤษ	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

2.6 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายทุ่งหัวช้าง

1. นายสมบุญ สันชุมภู	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นางจิราพร ไกรพล	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางสาวอัญชัญ ธรรมสิทธิ์	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

2.7 คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพโรงเรียนในเครือข่าย
เวียงหนองล่อง

1. นางสมจินตนา เกียรติพิริยะ	รอง ผอ.สพป.ลพ. 2	ประธานคณะกรรมการ
2. นางสาวดวงเดือน มุลกลาง	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการ
3. นางสาวภัคประวีร์ บุญธรรมวีระณัฐ	ศึกษานิเทศก์	คณะกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงานเตรียมความพร้อมการพัฒนาห้องเรียนคุณภาพ โรงเรียนมีหน้าที่ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การเตรียมความพร้อมในการจัดทำห้องเรียนคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัด

ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 13 เดือน มกราคม พ.ศ.2559

สั่ง ณ วันที่ 13 เดือน มกราคม พ.ศ.2559

(นายสุวิทย์ มุกตากริมย์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒